

Evenimente organizate în perioada ianuarie-iulie 2018

30 ianuarie

De Ziua Internațională a Nonviolentei în școală, Institutul Român pentru Drepturile Omului, prin Sectorul formare, a organizat, în parteneriat cu Școala gimnazială nr. 88 din București, un atelier dedicat înțelegerii mecanismului unui conflict, tipurilor de conflict și variatelor forme de violență, cu scopul de a-i face pe cei mici să conștientizeze care sunt reacțiile care pot conduce la un deznodământ violent și care sunt, dimpotrivă, soluțiile nonviolente la orice dispută.

Atelierul s-a desfășurat succesiv la trei clase primare, cei mici exemplificând tipurile de conflicte obișnuite în fiecare colectiv și posibile soluții pentru a le rezolva pașnic.

Un joc exemplificator, intitulat Eșarfa prieteniei, a încheiat atelierul, copiii fiind invitați să reprezinte, prin noduri, diversele conflicte apărute între ei și să înțeleagă în ce mod aceste noduri dăunează unei bune relații de colegialitate.

7 februarie

La sediul Fundației Filantropice Metropolis, gazdă a numeroși copii aflați în dificultate, Sectorul Formare al IRDO a susținut o mini-dezbatere pe tema „Cum reacționez în cazul unui conflict?”. Scopul acesteia a fost acela de a-i face pe cei mici să conștientizeze că felul în care aleg să răspundă unei situații conflictuale este determinat de personalitatea fiecăruia, de modul de desfășurare a conflictelor anterioare și de felul în care s-au simțit prin implicarea voită sau nevoită într-o dispută. O situație conflictuală fictivă a fost punctul de pornire, oferindu-se cinci tipuri de soluții, dintre care copiii au ales pe cea care îi reprezintă cel mai mult. Fiecare tip de răspuns a fost asociat cu o culoare, pentru a fi mai ușor de reținut. În etapa următoare, copiii au ales soluția cea mai eficientă, din punctul lor de vedere, pentru a putea pune capăt conflictului, fără a prejudicia o relație de prietenie.

13 februarie-13 martie

Cum în luna februarie se celebrează anual Ziua Internațională a Siguranței pe Internet, elevii a două clase a VIII-a de la Școala gimnazială „prof. Ion Vișoiu” au fost invitați să reflecteze la pericolul potențial de încălcare a drepturilor copiilor pe care lumea virtuală – motoare de căutare, jocuri online, rețele de socializare, chat-uri – îl poate conține. Prin intermediul unor cartonașe care prezintă situații ipotetice, copiii au fost îndemnați să analizeze diferite problematici, în funcție de cartonașul primit, și să arate care ar fi dreptul încălcat și, mai ales, care ar fi reacțiile lor și măsurile care se pot întreprinde pentru a semnaliza sau soluționa problema.

Copiii au primit răgazul de a se documenta asupra problemei, iar răspunsurile au fost premiate cu diplome pentru întreaga clasă. În marea majoritate a cazurilor, copiii au identificat în mod corect dreptul încălcat (la imagine, la viață privată, la informare, la sănătate, la demnitate) de situațiile prezentate și au arătat ce măsuri ar putea lua pentru rezolvarea situației (semnalarea unor comentarii nepotrivite administratorului unui site, raportarea către autorități a unor remarce rasiste, apelarea la modalități de a bloca anumite conținuturi, anunțarea adulților în legătură cu anumite discuții/imagini șocante, cererea de înlăturare a datelor personale din conținutul unui site).

21 februarie

De Ziua Internațională a Limbii Materne, Sectorul formare al IRDO a conceput și susținut un atelier interactiv dedicat copiilor de nivel primar, în colaborare cu Școala

nr. 97 din Capitală. Copiii participanți – de la trei clase de a III-a (în total 90) ale școlii – au descoperit ce înseamnă limbă maternă și limbă oficială, au aflat informații despre minoritățile din România și faptul că acestea au dreptul la utilizarea propriei limbi. De asemenea, s-a discutat despre drepturile lingvistice pe care orice comunitate minoritară le are și modalitățile prin care ele se actualizează. Pentru a evidenția importanța perpetuării moștenirii lingvistice la nivel global, s-a comentat un top al limbilor pe cale de dispariție. Atelierul s-a încheiat cu un mini-quiz, care a verificat și sintetizat cunoștințele dobândite.

20 aprilie

Ziua Pământului (22 aprilie) a fost sărbătorită în avans, vineri, 20 aprilie, la o școală din București, împreună cu două clase primare (a III-a și 0). Activitatea a presupus plantarea de flori în curtea școlii de către copiii organizați pe echipe și prezentarea importanței evenimentului celebrat. Cum în acest an Ziua Pământului (ajunsă la a 48-a ediție) a avut ca temă principală limitarea poluării cu deșeuri din plastic, copiilor li s-a vorbit, în contextul mai larg al necesității protejării mediului înconjurător, și despre importanța reciclării produselor din acest material. Evenimentul a făcut obiectul unui parteneriat între IRDO și Carrefour, retailer care a furnizat copiilor florile și echipamentul necesar plantării, sponsorizând astfel activitatea.

Prin crearea acestui triplu parteneriat, IRDO și-a propus pe de o parte să încurajeze responsabilitatea socială și să joace rolul de intermediar în consolidarea colaborării la nivel comunitar dintre diverși actori sociali (școală, părinți, instituții, firme locale) și, pe de altă parte, să sublinieze necesitatea demersurilor de conștientizare, de la vârste mici, a unei relaționări cât mai respectuoase cu mediul înconjurător.

10 mai

La colegiul Național „Octav Onicescu” din Capitală, cu prilejul sărbătoririi Zilei Europei, s-a organizat, în parteneriat cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, în cadrul Clubului european al liceului, o sesiune de prezentări și dezbateri asupra drepturilor omului, valorilor europene și a viitorului tinerilor în Uniunea Europeană.

Elevii tuturor claselor (de la a IX-a la a XII-a) au pregătit atât materiale de prezentare a opiniilor proprii referitoare la libertatea de exprimare, obiectivele de dezvoltare durabilă, Internet și mass-media, egalitatea de gen și stoparea violenței împotriva femeii. De asemenea, au avut loc dezbateri tematice asupra unor subiecte de interes pentru tânăra generație și pentru felul în care tinerii își concepe viitorul în cadrul comunității europene: diferențele dintre urban și rural în cazul dreptului la educație, felul diferit în care sunt percepute în rândul tinerilor oportunitățile oferite de Uniunea Europeană. Dezbaterile au avut scopul de a ridica probleme de actualitate și de a oferi, la nivel conceptual, posibile soluții, ca prim pas în dezvoltarea capacității tinerei generații de a-și face cunoscute și a-și argumenta punctele de vedere, de a se implica social și de a participa cu propriile forțe la construirea lumii de mâine.

IRDO a propus o dezbatere pe tema „Nediscriminarea în raport cu comunitatea romă”, actualizată printr-un joc de reflecție asupra tipurilor de discurs întâlnite în mediul virtual.

14 mai – Ziua Internațională a Dreptului Umanitar

În acest an, Ziua Dreptului Internațional Umanitar, ediția a V-a, dedicată Centenarului Marii Uniri, s-a desfășurat pe data de 14 mai, la Ploiești, în Sala Coloanelor de la Palatul Culturii, și a fost organizată de Asociația Română de Drept

Umanitar – Filiala Prahova (ARDUPH) sub patronajul Instituției Prefectului Prahova și în colaborare cu Consiliul Județean Prahova, Primăria Municipiului Ploiești și alte instituții din domeniul educației, științei și culturii.

Tema din acest an a ediției a fost „Drept Internațional Umanitar. Patrimoniul, tradițiile și valorile cultural românești în Anul Centenarului Marii Uniri”, cu scopul de a sensibiliza factorii de răspundere de la toate nivelurile cu privire la necesitatea protecției patrimoniului cultural și spiritual al omenirii.

Celebrarea anuală a Zilei Dreptului Internațional Umanitar a fost stabilită prin Legea nr. 177/2013 la data de 14 mai, deoarece la 14 mai 1954 România a devenit parte la Convențiile umanitare de la Geneva.

Pentru a marca această zi pe deplin, au fost organizate o serie de acțiuni menite să aprofundeze temele dezbaterii (dreptul umanitar și Centenarul Marii Uniri): expoziția de pictură cu tema „Centenar – Patrimoniul, tradițiile și valorile cultural-naționale în contextul Anului European al Patrimoniului Cultural”, realizată de tineri din Basarabia și Prahova; lansarea Catalogului aniversar dedicat Centenarului Marii Uniri și cărții „Drept Internațional Umanitar. Patrimoniul, tradițiile și valorile culturale românești în anul Centenarului Marii Uniri”.

Manifestarea culturală s-a desfășurat în spiritul unității de neam și țară, pentru a sublinia necesitatea de a valoriza patrimoniul cultural al omenirii, dar în mod deosebit cel românesc, în contextul în care anul acesta sărbătorim Centenarul Primului Război Mondial și al Marii Uniri, evenimente cu un impact deosebit asupra comunității românești și în mod special asupra tinerilor, făcându-i să înțeleagă și să aprecieze elementele identitare care stau la baza neamului: limba, cultura, credința.

15 mai – Ziua Internațională a familiei

Ziua Internațională a Familiei este sărbătorită în întreaga lume pe 15 mai. Ea a fost instituită de Adunarea Generală a ONU pe 20 septembrie 1993, în baza Rezoluției 47/237, fiind sărbătorită de comunitățile din întreaga lume începând cu 1994, cu scopul de a sublinia importanța familiei pentru indivizi și societate și de a conștientiza opinia publică și tineretul asupra proceselor sociale, economice și demografice care afectează familia. La propunerea Institutului Român pentru Drepturile Omului și cu susținerea Patriarhiei Române, din anul 1994, ziua de 15 mai a devenit oficial și Ziua familiei române. Prin acest eveniment se dorește sublinierea și accentuarea impactului pe care valorile familiei îl au, sau ar trebui să îl aibă, în România.

În ziua de 15 mai, cu ocazia Zilei Internaționale a Familiei, s-a desfășurat la Colegiul economic „Virgil Madgearu” din Ploiești, manifestarea cu tema „Familia: educatori și furnizori ai drepturilor omului”, organizată de Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Fundația „Adolescența” și Colegiul economic „Virgil Madgearu”, Ploiești, având ca obiectiv principal importanța familiei în educația tinerilor și de a promova valorile acesteia: egalitatea, dragostea, respectul, împărțirea echitabilă a responsabilităților casnice, combaterea tuturor formelor de violență împotriva femeilor, copiilor, persoanelor în etate.

În cadrul manifestării, la care au participat elevi ai claselor a IX și a X-a, profesori, consilieri de dezvoltare personală, psihologi, s-a pus accentul pe importanța familiei în educația copilului, pe rolul pe care îl are familia pentru viitorul umanității dar și rolul autorităților cât și al societății civile pentru eliminarea violenței în familie.

Printre preocupările IRDO se numără și promovarea drepturilor familiei, a rolului ei în educarea viitoarelor generații, necesitatea îmbunătățirii cadrului legislativ și social, în vederea creșterii rolului familiei în viața socială, familia fiind elementul de bază al societății, apărătorul valorilor umane, al culturii și al continuității istorice a

generațiilor, un factor de stabilitate și dezvoltare.

16 mai

Parteneriatul încheiat între IRDO și Biblioteca Municipală București a prilejuit o primă întâlnire dintr-o serie propusă de sesiuni de informare adresate părinților, vizând conștientizarea unor problematici de actualitate și cu impact asupra vieții cotidiene a minorilor. Seminarul a avut ca tematică drepturile copilului în lumea virtuală și a fost susținut de către Sectorul formare al IRDO la filiala BMB „Nichita Stănescu” din București.

În prezentare, s-au discutat atât aspectele pozitive ale interacțiunilor virtuale (printre care exercitarea dreptului la informare, la întrunire și asociere pașnică, la joc și activități recreative, la participare), cât și efectele negative ale dependenței de mediul digital și de gadgeturi.

De asemenea, s-au vizat problemele pe care noile media le pot genera din perspectiva drepturilor și libertăților fundamentale, în condițiile în care, în genere, spațiul virtual este perceput în mod greșit ca o „lume fără reguli”. Aceleași norme referitoare la obligativitatea protejării copiilor de orice formă de violență, abuz și rele tratamente se aplică și în lumea virtuală, fiind necesară o mai bună cunoaștere a posibilităților încălcări ale drepturilor minorilor, dar și a modalităților prin care părinții își pot proteja copiii de probleme ca: nerespectarea drepturilor de autor, lipsa de credibilitate a unor informații, discursul de ură, reclamele țintite, cyberbullying-ul, încălcarea dreptului la viață privată etc.

Temele abordate au stârnit interesul părinților prezenți, iar sesiunea de discuții ulterioară a evidențiat problemele cu care aceștia confruntă în relaționarea cu copiii și adolescenții: timp excesiv petrecut în lumea virtuală sau interacționând cu gadgeturile, neglijarea responsabilităților școlare, probleme de discriminare întâlnite online.

30 mai

Institutul Român pentru Drepturile Omului a fost reprezentat de Sectorul formare la lucrările Simpozionului Național „STOP Bullyingului. Spune NU intimidării – exemple de bună practică”, organizat în parteneriat de către Inspectoratul Școlar Județean Cluj, Casa Corpului Didactic Cluj, și Centrul de Resurse și de Asistență Educațională Cluj.

Proiectul, care se află la cea de a treia ediție și este inclus în Calendarul Activităților Educativ-Naționale (CAEN), la domeniul Interdisciplinar, are ca scop prevenirea și combaterea violenței în mediul școlar și, respectiv, a comportamentelor de intimidare.

Pentru acest an, activitățile proiectului s-au desfășurat în școli din 29 de județe partenere, cu rezultate încurajatoare. Numai la nivelul județului Cluj, în acțiuni s-au implicat 35 de școli, 3700 de elevi și peste 100 de cadre didactice.

În prima parte a simpozionului, alături de luările de cuvânt ale reprezentanților organizatorilor, IRDO a prezentat un material destinat claselor primare și gimnaziale, conceput și creat pentru copii, care vizează conștientizarea efectelor intimidării asupra personalităților individuale și ale colectivului clasei, în care elevii își pot aduce contribuția proprie și pot propune soluții „personalizate”, aplicabile pe tipul specific de bullying întâlnit în clasa lor.

De asemenea, tot aici s-au prezentat pe scurt schimburile de experiență pe tematica intimidării din cadrul programului Erasmus +, Acțiunea KA2 – parteneriate strategice în domeniul școlar (Cooperare și inovare pentru Bune practici), cu titlul STAND UP AGAINST BULLYING (SUAB).

În partea a doua, a avut loc prezentarea lucrărilor participante, dintre care amintim: „Este oare o diferență între bullying, hărțuire și tachinare?”, „Cyberbullying-ul – factor al depresiei în rândurile adolescenților”, „Atitudinea martorilor față de victimă în situații de bullying”, „Comportamente protective în situațiile de bullying și cyberbullying”.

5 iunie – Ziua Mondială a Mediului

Ziua Mondială a Mediului este sărbătorită anual pe 5 iunie. Această zi a fost instituită în 1972 la prima Conferință Mondială a Națiunilor Unite consacrată problemelor protecției mediului.

Sloganul stabilit de Organizația Națiunilor Unite sub care se celebrează Ziua Mondială a Mediului în 2018 este „Să combatem poluarea cu plastice“, având ca obiectiv conștientizarea opiniei publice asupra faptului că poluarea cu plastice este una dintre cele mai mari provocări de mediu ale zilelor noastre, statisticile arată că în anul 2050 vor exista mai multe materiale de plastic în oceane decât pești.

Pentru a marca acest eveniment Institutul Român pentru Drepturile Omului în parteneriat cu Fundația Adolescența a organizat la Colegiul „Spiru Haret” din Ploiești, o manifestare cu tema „Planeta are nevoie de un mediu sănătos” la care au participat elevii claselor a IX-a de la colegiu împreună cu profesorii îndrumători, având drept scop conștientizarea problemelor legate de mediu, pentru a promova o economie și un stil de viață „verde” atât în rândul adulților cât și în rândul tinerilor și copiilor.

Elevii au urmărit cu viu interes materialul documentar prezentat în PowerPoint și au aflat că responsabilitatea față de protecția mediului îi revine fiecăruia dintre noi și doar prin eforturi și acțiuni comune putem influența direct nivelul și calitatea vieții noastre. A urmat o dezbatere interactivă cu tinerii care și-au exprimat părerea asupra modului cum trebuie protejat mediul, și cum trebuie promovate principiile ecologice și dezvoltarea durabilă a vieții în scopul asigurării unui viitor prosper și sigur din punct de vedere ecologic.

14 iunie

„Biblioteca vie – Nu judeca o carte după copertă” este numele sugestiv al evenimentului de educație nonformală, organizat de Centrul de Informare Europe Direct București, din cadrul Institutului European din România, în colaborare cu Institutul Român pentru Drepturile Omului și în parteneriat cu Biblioteca Metropolitană București (BMB). La acestea se alătură, prin implicarea și sprijinul acordat, Organizația Umanitară Concordia (prin United Way) și Liceul Tehnologic Special nr. 3, București, „furnizorii” cărților vii participante.

„Biblioteca vie” și-a propus să urmeze tiparul de funcționare al unei biblioteci obișnuite, unde cititorii vin să împrumute cărți, le citesc, apoi le returnează la bibliotecă. Cu excepții importante însă: „cărțile” din „biblioteca vie” au fost oameni aparținând unor categorii vulnerabile sau unor grupuri defavorizate, care, de-a lungul timpului, s-au confruntat cu obstacole „de parcurs” generate de prejudecăți sau stereotipuri. „Cititorii”, în fața cărora cărțile și-au relatat poveștile și de la care au primit întrebări, au fost elevi de la trei licee bucureștene: Colegiul Național „Ion Creangă”, Liceul Teoretic „Jean Monnet” și Liceul Tehnologic Special nr. 3, București.

Cu o durată de două ore – timp în care „cititorii” au parcurs catalogul cu prezentarea cărților, și-au ales cărțile pe care au dorit să le „lectureze” și au completat un permis de bibliotecă de la filiala Ion Creangă a BMB (valabil doar în ziua activității) – evenimentul a avut ca obiectiv conștientizarea tipurilor de excludere

determinate de prejudecățile sociale și încurajarea publicului în a reflecta asupra propriilor stereotipuri.

Cazurile prezentate de însăși victimele discriminării au fost nu numai impresionante, ci și exemplare, sprijinind motto-ul sub care s-a desfășurat evenimentul – „Nu judeca o carte după copertă!” – și oferind liceenilor prezenți în calitate de „citori” un model de reușită, chiar în condițiile unui start nu foarte bun în viață.

Deși neobișnuiți să vorbească în fața unui public numeros, „cărțile vii” și-au depășit timiditatea și au interacționat foarte bine cu liceenii, demers reușit prin prisma vârstei apropiate și încurajat de atmosfera destinsă, nonformală.

Detalii și imagini puteți vedea [aici](#) și [aici](#).

27 iunie

Portalul online QBebe, care organizează seminarii dedicate părinților și viitorilor părinți intitulat Școala Părinților Responsabili, a realizat miercuri, 27 iunie, ultimul eveniment al verii, sub tematica „Ora de tehnologie”.

La acest eveniment, urmare a colaborării existente cu Institutul Român pentru Drepturile Omului, IRDO a fost invitat pentru o intervenție pe subiectul Dreptului la informare și responsabilitățile pe care le generează acesta în mediul online. S-a discutat astfel despre continua evoluție a tehnologiilor media, în condițiile în care jumătate din populația globală este utilizatoare de internet. S-a evidențiat, de asemenea, faptul că România, conform unor statistici anuale date publicității de site-ul [we are social](#), se încadrează în acest trend global, în 2017, 58% din populație utilizând internetul (cu 1% mai mult decât în 2016), dintre care 80% accesând zilnic rețelele sociale, motoarele de căutare, emailul etc.

În aceste condiții, s-a atras atenția asupra problematicilor care apar în interacțiunea cu lumea virtuală pentru o categorie vulnerabilă așa cum sunt copiii. S-au trecut în revistă diferite recomandări legate de ceea ce se numește dependența de gadget-uri și de utilizarea patologică a internetului, inclusiv cu referire la draftul pentru al 11-lea raport International Classification of Diseases (ICD-11) al OMS, care vrea să introducă dependența de jocuri video/digitale ca „tulburare” comportamentală, caracterizată de: un control inadecvat asupra jocului, preferința crescândă pentru jocuri în detrimentul altor activități, investirea unui timp din ce în ce mai mare în jocuri în ciuda apariției de consecințe negative.

De asemenea, s-a pus accentul pe dreptul la informare al copilului, în contextul accesului la tehnologiile și dispozitivele multimedia, așa cum apare formulat în Articolul 17 al Convenției Internaționale privind Drepturile Copilului și în Observația Generală dedicată acestui articol de către ONU, arătându-se că trebuie luate măsuri pentru a conferi copilului autonomie în descoperirea de surse de informare pe internet și, în același timp, pentru a încuraja participarea responsabilă și în siguranță la ceea ce înseamnă comunitatea online.

Prezentările susținute de ceilalți vorbitori, în fața unui public de 80 de persoane, au vizat: Strategiile responsabile de utilizare a tehnologiei (lectori: Liviu Arsene, Global Cybersecurity Analyst la Bitdefender și Sorin Stănică, comisar de poliție, Inspectoratul General al Poliției), Tehnologia și psihologia unui copil stabil emoțional și cognitiv (psiholog Radu Leca), Tehnologia și anatomia creierului (doctor Cristina Lupu).